

ALDEMİR ATILLA KONUK ANADOLU LİSESİ REHBERLİK SERVİSİ VERİMLİ DERS ÇALIŞMA YOLLARI

Gelecekle ilgili hayallerinizi, beklentilerinizi büyük bir proje haline getirirken, küçük adımlar atmalı bir yerden başlamalısınız. Zaman geçtikçe bu hayaller korku ve kaygı vermeye başlar. Bu dev işin üstesinden gelemeyeceğinizi düşünmeye başlarsınız.

HAYATINIZ KİMİN ELİNDE?

Eğer hayatınızla ilgili sorumluluğu dış dünyanız ve olaylara bırakırsanız, çalışmanızı ve başarınızı her zaman engelleyecek sebebiniz olacaktır.

Bir gün anne ve ya babanız duymak istemediğiniz bir söz söylediği için çalışmak istemeyeceksiniz. Bir başka gün ise öğretmeninizle aranızda istenmeyen bir iletişim olduğu için çalışmaya isteksiz olacaksınız. Başka bir gün hava içinizi kararttığı için ve benzeri şekilde listeyi çoğaltabiliriz. Hayatınızın bütün sorumluluğu ile size ait olduğunu kabul ederseniz o takdirde yukarıda sıralanan sebeplerin hiç biri sizi günlük programınızı uygulamaktan alıkoyamaz.

Bu yazıda size hazır reçete gibi program önerilmeyecektir. Ancak okuduğunuzda sizi hedefinize adım adım taşıyabilecek bir program yapma uygulayabilme gücünü bulacaksınız. Başarıya giden yol çok çalışmaktan değil, etkili çalışmaktan geçer.

ZİHNİN DAĞILMASINA YOL AÇAN NEDENLER

- Hayal kurmak
- Endişelere kapılmak
- Aile ve arkadaş sorunlarına çözüm aramak
- Posterler
- Yatarak ve müzik dileyerek çalışmak
- Telefon, televizyon, bilgisayar

HAYALE DALARSANIZ: Ders bitimine erteleyin bunu yapamazsanız ders çalışmayı bırakıp 10 dakika hayal kurmaya devam edin. Gene de derse dönemezseniz kalkın yürüyün, hafif beden egzersizi yapın.

“Bu sınavda başarılı olabilecek miyim?” “Ya başaramazsam aileme ne derim?” “Mahvoldum, öldüm bittim...” gibi düşünceler her öğrencinin zihnini meşgul eder. O zaman kendinize şu soruları sorun: “Bu düşünceler benim çalışmamı kolaylaştırıyor mu? Bu düşünceler amacıma hizmet ediyor mu?”

Çalışmaya başlamak için önce bir amaç belirlemeniz, kendinizi ona göre düzenlemeniz, çalışma ve başarı konusunda kaygılarınızı ortadan kaldırmanız gerekmektedir.

Örneğin üşüyen insan ateşi düşünerek ısınamaz, acıkan insan nefis yemekleri düşünerek açlığını gideremez.

Sen de sadece çalışmak gerektiğini düşünerek başarılı olamazsın. Düşündüğün yeter, haydi şimdi düşündüklerini uygula. Geç kaldığını düşünme hemen şimdi başla.

PROGRAM YAPMAK

Önce kendinize ayların görüldüğü duvar takvimi ayarlayın ve hangi günler ders çalışmaya zaman ayırmayacağınızı bir yere yazın.

Kesinlikle her gün belirli saatte çalışmaya başlayın. Ara vererek ders çalışma en iyi yöntemdir. Her 40 dakika çalışma süresinin sonunda mutlaka ara vermelisiniz. Hazırlanan bu planı haftanın beş gününe uygulayın.

Çalışmaya ayırdığınız zamanı üç aşamalı kullanın:

- 1- Günlük ödevlerin yapılması
- 2- Günün tekrarının yapılması
- 3- Yarınki derslere hazırlık

DİNLEMENİN VE NOT TUTMANIN ÖNEMİ

W. Shakspeare, IV. Henry adlı eserinde, "Dinlememek ve not almamak hastalığı yüzünden başım dertte." der. Shakspeare dönemi için doğru olan bugün için de geçerlidir.

İyi dinlemek ve not almak sadece eğitimin değil, hayat başarısının da temel taşıdır. Neden iyi dinlemek zordur ve not almak bu kadar büyük önem taşır?

SİNİR SİSTEMİNİN ÖZELLİĞİ

İnsanın sinir sistemi dakikada 200-250 kelimelik bir konuşma hızını anlama kapasitesine sahip olmasına rağmen, normal bir konuşmanın hızı dakikada 40-70 kelime arasındadır. Bu da insanın sinir sisteminin sahip olduğu kapasitenin ancak dörtte biri veya altıda birini kullandığını gösterir. Böylece insanın dinlemede olduğu her dakika içinde kafası 1160-180 kelimelik bir süre boş kalır ve bu süre dikkatin dağılmasını son derece kolaylaştırarak adeta teşvik eder.

Kontrolün kişinin kendi elinde olduğu okuma, yazma ve düşünme faaliyetlerinin aksine; dinleme başka bir insanın varlığını ve onunla karşılıklı etkileşimi içine alır. Kendilerini eğiterek dinleme becerilerini geliştiren kimseler, boş kalan zamanlarını konuşanın ne demek istediğini düşünerek, anlattıklarının arkasındaki anlamı kavramaya çalışarak ve not tutarak kullanırlar.

NOT TUTMANIN YARARLARI

Not almanın sağladığı iki büyük yarar vardır. Birincisi, not alma eğitimin temel şartı olan "aktif katılım"ı sağlar. Böylece uyanık kalmak, dikkati öğrenilen konuda yoğunlaştırmak mümkün olur. İkincisi, not alma ve alınan notları yeniden düzenleme, eğitimin en büyük düşmanı olan unutmayı önler. Yöntem bölümünde "Hafızanın Özellikleri" başlığı altında ayrıntılı olarak anlatıldığı gibi öğrendiğimiz malzemenin yaklaşık % 70'ini bir saat içinde, % 80'ini bir gün içinde

unuturuz. Unutma eğrisini bizim avantajımıza çevirecek en önemli girişim not tutmaktır. Tutulan notlar bir daha okunmasa bile ders dinlerken uyanıklığı sağladığı için yine de önem taşır.

İyi bir dinleyici olmanın temel kuralı iyi not tutmak, iyi not tutmanın yolu da iyi bir dinleyici olmaktır. Başka bir ifadeyle iyi not tutmak ve iyi bir dinleyici olmak el ele gider.

Başka bir şey yaparken veya düşünürken iyi dinlemek mümkün değildir. Ancak iyi dinlemenin ve not almanın en önemli şartı insanın dinlemek için iyi bir sebebi olmasıdır.

İYİ BİR DİNLEYİCİ OLMAK İÇİN

Dinleme kısa süreli yoğunlaşmalar şeklinde olur. İnsan 30 saniye kadar bilinçli olarak dinler, sonra bir veya iki saniyelik bir kopukluk olur. Önemli olan, zorunlu olarak meydana gelen bu kopmalardan sonra tekrar konuya dönebilmedir.

Öğrenci eğer dersi sevmezse, dersi vereni sevmezse dikkati daha kolay dağılır. Bu durumlarda dikkati toplayamamak, sınıftaki bir ses veya diğer öğrencilerle ilgili bir ayrıntıya takılmak, dersten ve konudan uzaklaşmayı kolaylaştırır.

Bu sebeple ön sıraya oturmak, hazırlanmış olan ödevi veya bir önceki derste tutulmuş olan notları gözden geçirmek iyi bir başlangıç sayılabilir. Ancak iyi bir dinleyici olabilmek için daha çok şeye ihtiyaç vardır. İnsan iyi bir dinleyici olmayı kendi kendine öğrenir. Çünkü klasik eğitim sistemi hiçbir aşamasında bu beceriyi geliştirecek sistemli bir girişimde bulunmaz.

İyi ders dinleme alışkanlığına sahip bir öğrenci derslere devam konusunda elinden geldiğince titiz davranır. Çünkü böyle bir öğrenci sınıfta anlatılan dersi öğrenmenin en kolay ve biricik yolunun dersi dinlemek olduğunu bilir. İnsan kitabı istediği zaman okur, istediği zaman tekrar edebilir. Ancak okumak ve tekrarlamak ilave bir zaman, yeni bir düzenleme ve zevk alınan kişisel faaliyetlerden zaman verilmesini gerektirir. Oysa dersi derste öğrenebilmek için öğrencinin elinde tek bir fırsat vardır: Söyleneni iyi dinlemek ve not tutmak.

BÜTÜN DUYUMLARDAN YARARLANIN

Derste anlatılanları iyi anlamak ve not etmek için bütün duyumlardan faydalanmak öğrenciyi amacına yaklaştırır. Gözler tahtaya, öğretmene ve not defterine yönelir; kulaklar öğretmenin ağzından çıkanlara odaklanır; el, dersin önemli noktalarını not eder; zihin bütün ders süresince durmadan çalışır, malzemeyi anlamlandırmaya ve anlatılanları sentez etmeye gayret eder. Kısacası bütün beden, sürekli olarak sınıfta ortaya konan fikirlerdeki her nüansı anlayabilmek için çaba içinde olur. Derste anlatılan konuyla böylesine bütünleşen bir, öğrencinin dikkati de, tahmin edileceği gibi, kolay kolay dağılmaz.

İYİ NOT TUTMANIN ÖNŞARTLARI

İFİKAN yöntemiyle iyi not almanın sistematığı açık ve anlaşılır bir şekilde anlatılmaktadır. Ancak ön şartları burada belirtmekte yarar görüyoruz: İyi not almaya uygun bir malzemeyle sınıfa gelmek ve kısaltmalar kullanmak.

Derslere düzenli devam eden, iyi bir dinleyici olan ve not tutan bir öğrenci, muhtemel sınav sorularının neler olacağı konusunda son derece uyanıktır. Bazı öğretmenler derslerini tekdüze anlatırlar. Ancak birçok öğretmen ses tonunda veya vurgulamasında değişiklik yaparak önemli fikir ve prensipleri ortaya koyar ve bunlar sınav sorularıdır. Dikkatli bir öğrenci için bu muhtemel sınav sorularını kestirmek hiç de zor değildir.

Öğretmenlerin verdikleri ipuçları, bu ipuçlarına karşı duyarlı öğrenciler tarafından kolayca değerlendirilir. Zaten öğretmenler de bu ipuçlarını büyük çoğunlukla bu sebeple ve bu tür öğrenciler için verirler.

Eğer bir öğrencinin bedeni ve zihni dersin her saniyesinde yukarıda anlatılan şekilde çalışırsa, ders malzemesini anlamlandırmaya, sentez etmeye ve özümlemeye gayret ederse, zaman o öğrenci için hızla geçer ve “sıklamak” gibi bir duyguyu yaşamasına fırsat kalmadan ders biter. Hepsinden önemlisi bu öğrenci o dersi çalışmak için, çok daha az zaman harcar ve zamanını daha keyifli ve kendisine zevk verecek ders dışı konularla ilgilenerek geçirme şansı artar.

Bazı öğrenciler derste not tutmak yerine, dersi teybe almayı tercih ederler. Ancak hemen belirtmeliyiz ki derste not tutmak ile dersi teybe kaydetmek aynı şey değildir.

Bu konuyu buraya kadar dikkatle okuyan bir kişi, derste not tutmak ile dersi teybe kaydetmenin neden aynı şey olmadığını kolayca tahmin edebilir. Not tutmak, derse aktif katılımı sağlayan, uyanıklığı ve dikkati artıran, motivasyonu yükselten önemli bir faaliyettir. Dersi teybe kaydeden öğrenci, hiçbir zaman dersi not tutan bir öğrenci kadar dikkatli dinleyemez. Ayrıca dersi teypten dinlemek zaman açısından hiç de ekonomik olmayan bir yoldur. Bütün bunlardan başka, öğretmenin tahtada veya projeksiyonda gösterdiği bir şeyi teypten izlemek de mümkün değildir. En önemlisi, bir şeyi duyduktan hemen sonra yazmak anlamayı ve malzemeyi akılda tutmayı kalaylaştırır.

“İKİNCİ DÜŞÜNCELER DAHA İYİDİR”

Euripides “ikinci düşünceler daha iyidir” demiştir. Bu, üzerinde düşünülen ve geliştirilen fikirlerin daha iyi olduğunu anlatmak için söylenmiştir. Aynı sebeple derste alınmış notların bir sonraki dersten önce yeniden yazılmasının birçok yararı vardır.

Notların yeniden yazılması, sınıfta anlatılan konunun yeniden düşünülmesine imkan verir ve böylece öğrenci ayrıntılar ile önemli noktaları birbirinden ayırma fırsatını bulur.

Notların yeniden yazılması mükemmel bir tekrardır ve böylece öğrenilecek malzemenin kısa süreli hafızadan uzun süreli hafızaya geçmesi için son derece önemli bir adım atılmış olur.

Notların yeniden yazılması sırasında çözülemeyen noktalar olursa, bunun uygun bir zamanda öğretmene sorulmasında büyük yararlar vardır. Bu tür bir geri-bildirim sadece öğretmenle aynı frekansta olmayı sağlamaz, aynı zamanda da öğretmene öğrencinin aktif bir şekilde dersle ilgilendiğini anlatır ve öğrenciyle ilgili görüşlerini olumlu yönde etkiler.

Notların yeniden yazılması hafızayı tazelediği için, yeniden yazılmış notları çalışmak çok kolay olur.

NOTLARIN TEMİZE ÇEKİLMESİ

Notların bir sonraki dersten önce değil de, uzun bir zaman aralığından sonra, örneğin büyük sınavdan önce yazılması halinde, öğretmenin anlattığı birçok şeyin kopuk olduğu görülür. Böyle bir malzemeyi bir bütün haline getirmek çok zor olur. Oysa dersin verildiği gece veya bir sonraki dersten önce yazılarak tekrarlanmış malzeme, zihinde çok daha büyük bir tortu bırakır. Bu da eğitim ve başarı açısından çok önemli bir kazançtır. Eğitim konusunda en yaygın tanımlardan biri “insanın bütün öğrendiklerini unuttuktan sonra geriye kalan” olduğudur. Derste not tutulması ve tutulan notların bir sonraki dersten önce tekrar yazılması, geriye çok daha fazla şeyin kalmasına imkân sağlar. Birçok öğrenci derste not tutmanın yeterli olduğu bunları tekrar yazmanın zaman açısından kayba sebep olduğunu bunun ağır, sıkıcı ve gereksiz bir iş olduğunu düşünür. Ancak notları yeniden yazmak daha sonra çalışmaya kolaylık getirir. Böyle bir öğrenci sınava daha az çalışarak, daha güvenli ve kendi boş zaman etkinliklerine daha çok zaman ayırmış olarak girer.

ÖZET

Bu bölümde kolejlere, Anadolu liselerine giriş ve üniversite bir ve ikinci basamak sınavlarında uygulanacak “Hücum metotları” 15 anahtar biçiminde anlatılmıştır.

1. Bir bölüme başlamadan önce, o bölümü hızla gözden geçirin. Cevaplamaya başlamadan önce 10 saniyenizi bu işleme ayırın.
2. Hız ve isabet arasında uygun bir denge kurun.
3. Bir soruyu yaparken belirli bir süre geçtiği halde çözüme ulaşamazsanız, soruyu bırakın.
4. Herhangi bir soruyu üzerinde zaman harcamak gerektiği ve karışık gözüktüğü için otomatik olarak atlamayın.
5. Yanınızda bir saat bulundurun ve bunu test süresine göre ayarlayın.
6. Zihninizin dağılmasını önleyin. Bölümler arasında 10-20 saniye gibi kısa bir dinlenme aralığı vermenize imkân varsa, zihninizi programlı bir şekilde dinlendirin ve bu süreyi aşmayın.
7. Geçen zamanla aşırı ilgilenmeyin.
8. Sorulan soruya cevap olmayacak seçenekleri eleyin.
9. Tahmin etmeniz gerekirse, hızlı tahminde bulunun ve fikrinizi değiştirmeyin. (Sorunun çözümü için farklı analitik bir yaklaşım geliştirirseniz ve yeni cevabın doğruluğundan emin olursanız, bu anahtarı kullanmayın)

10. Üçlü bir zincir olabilir, ancak doğru cevap olarak aynı seçenek dört soruda arka arkaya gelmez. Böyle bir zinciri kırın.
11. Cevap kâğıdınızı makinenin okuduğunu unutmayın ve kâğıdınızı kurallara bütünüyle uyarak doldurun.
12. Cevaplarınızı cevap kâğıdınıza gruplar halinde kodlayın. Böylece hem zamandan kazanmış, hem hata ihtimalini ortadan kaldırmış, hem de zihninizi dinlendirmiş olursunuz.
13. Özel bir kodlama sistemi geliştirerek soru kitapçığı üzerinde işaretleyin. Böylece geride neyi, hangi durumda bıraktığınızı kolayca görürsünüz.
14. Giriş sınavlarında bazı çok güç sorular vardır. Bütün soruları doğru cevaplandıracağınızı sanmayın. Aksi takdirde hayal kırıklığına uğrarsınız.
15. Sınavda büyük bir zaman baskısı ile karşılaşacaksınız. Bu zaman baskısı soruların güçlük derecesini yükseltecektir. Buna hazırlıklı olun.